

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2019. november 5.*

„Tagállami kötelezettségszegés – Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése – Jogállamiság – Az uniós jog által szabályozott területeken való hatékony bírói jogvédelem – A bírák elmozdíthatatlanságának elve és a bírói függetlenség elve – A lengyel rendes bíróságok bírái nyugdíjkorhatárának csökkentése – A bírói feladatok újonnan meghatározott életkoron túli ellátásának az igazságügyi miniszter engedélyéhez kötött lehetősége – EUMSZ 157. cikk – 2006/54/EK irányelv – Az 5. cikk a) pontja és a 9. cikk (1) bekezdésének f) pontja – A díjazás, a foglalkoztatás és a munkavégzés területén való, nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma – Eltérő nyugdíjkorhatárok megállapítása a lengyel rendes bíróságokon és a Sąd Najwyższy-n (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) bírói tisztséget betöltő nők és férfiak, valamint a lengyel ügyészségen ügyészi tisztséget betöltő nők és férfiak tekintetében”

A C-192/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2018. március 15-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: A. Szmytkowska, K. Banks, C. Valero és H. Krämer, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

a **Lengyel Köztársaság** (képviselik: B. Majczyna, K. Majcher és S. Żyrek, meghatalmazotti minőségben, segítők: W. Gontarski ügyvéd)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, A. Prechal (előadó), M. Vilaras, E. Regan, P. G. Xuereb és L. S. Rossi tanácselnökök, Juhász E., M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, D. Šváby és K. Jürimäe bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. április 8-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2019. június 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetlevelében az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy:
 - egyrészt a Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a 2017. július 12-i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény és bizonyos más törvények módosításáról szóló törvény, Dz. U., 2017, 1452. tétel, a továbbiakban: a 2017. július 12-i módosító törvény) 13. cikkének 1–3. pontjában eltérő nyugdíjkorhatárokat állapított meg a lengyel rendes bíróságokon és a Sąd Najwyższy-n (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) bírói tisztséget betöltő nők, illetve férfiak, valamint a lengyel ügyészségen ügyészi tisztséget betöltő nők, illetve férfiak esetében – nem teljesítette az EUMSZ 157. cikkből, valamint a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 204., 23. o.) 5. cikkének a) pontjából és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontjából eredő kötelezettségeit,
 - másrészt a Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1. pontjával csökkentette a rendes bíróságokon bírói tisztséget betöltő bírákra alkalmazandó nyugdíjkorhatárt, és felhatalmazta a lengyel igazságügyi minisztert arra, hogy az említett törvény 1. cikke 26. pontjának b) és c) alpontja alapján diszkrecionális jogkörben döntsön a bírák aktív szolgálatának meghosszabbításáról –, nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az EU-Szerződés

- 2 Az EUSZ 2. cikk így szól:

„Az [Európai] Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.”

- 3 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az Európai Unió Bírósága a Bíróságból, a Törvényszékből és különös hatáskörű törvényszékekből áll. Az Európai Unió Bírósága biztosítja a jog tiszteletben tartását a Szerződések értelmezése és alkalmazása során.

A tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek.”

Az EUM-Szerződés

4 Az EUMSZ 157. cikk értelmében:

„(1) Minden tagállam biztosítja annak az elvnek az alkalmazását, hogy a férfiak és a nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kapjanak.

(2) E cikk alkalmazásában »díjazás« a rendes alap- vagy minimálbér, illetve illetmény, valamint minden egyéb olyan juttatás, amelyet a munkavállaló a munkáltatójától közvetlenül vagy közvetve, készpénzben vagy természetben a munkaviszonyára tekintettel kap.

[...]

(3) Az Európai Parlament és a[z Európai Unió Tanácsa] a rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően intézkedéseket fogad el annak érdekében, hogy biztosítsa a férfiak és nők között az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását a foglalkoztatás és a munka területén, beleértve az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás alapelvét is.

(4) Annak érdekében, hogy ténylegesen biztosítsák a teljes egyenlőséget a férfiak és nők között a munka világában, az egyenlő bánásmód elve nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy bizonyos előnyöket nyújtó intézkedéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el annak érdekében, hogy az alulreprezentált nem számára a szakmai tevékenységek folytatását megkönnyítsék, vagy hogy a szakmai előmenetelükben őket érintő hátrányokat megakadályozzák vagy kiegyenlítsék.”

A Charta

5 A Charta „Igazságszolgáltatás” címet viselő VI. címe magában foglalja „A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog” című 47. cikket, amely ekképp rendelkezik:

„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. [...]

[...]”

6 A Charta 51. cikke értelmében:

„(1) E Charta rendelkezéseinek címzettjei – a szubszidiaritás elvének megfelelő figyelembevételével mellett – az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Ennek megfelelően saját hatáskörükben és a Szerződésekben az Unióra ruházott hatáskörök korlátain belül tiszteletben tartják az ebben a Chartában foglalt jogokat és betartják az abban foglalt elveket, valamint előmozdítják azok alkalmazását.

(2) Ez a Charta az uniós jog alkalmazási körét nem terjeszti ki az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja a Szerződésekben meghatározott hatásköröket és feladatokat.”

A 2006/54 irányelv

7 A 2006/54 irányelv (14) és (22) preambulumbekzdése kimondja:

„(14) Noha a díjazás fogalma az [EUMSZ 157. cikk] értelmében nem foglalja magában a szociális biztonsági juttatásokat, mára egyértelműen megállapítást nyert, hogy a köztisztviselők egy adott nyugdíjrendszere az egyenlő díjazás elvének alkalmazási körébe tartozik, amennyiben a rendszer értelmében fizetendő juttatások kifizetését a munkavállaló állami munkáltatóval fennálló munkaviszonya indokolja, annak ellenére, hogy az ilyen rendszer egy általános törvényileg szabályozott rendszer részét képezi. Az [1994. szeptember 28-i Beune ítélet (C-7/93, EU:C:1994:350) és a 2002. szeptember 12-i Niemi (C-351/00, EU:C:2002:480) ítélet] szerint ez a feltétel akkor teljesül, amennyiben a nyugdíjrendszer a munkavállalók egy adott csoportját érinti, és juttatásai közvetlenül kapcsolódnak a szolgálati időszakhoz, továbbá azokat a köztisztviselő utolsó illetményére való hivatkozással számítják ki. Az egyértelműség végett helyénvaló az e célú szolgáló további rendelkezések meghozatala.

[...]

(22) [Az EUMSZ 157. cikk (4) bekezdésével] összhangban, a munkafeltételek terén a férfiak és nők közötti teljes egyenlőség tényleges biztosítása céljából az egyenlő bánásmód elve nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy meghatározott előnyöket nyújtó intézkedéseket fenntartsanak vagy elfogadjanak annak érdekében, hogy az alulreprezentált nem számára a szakmai tevékenység folytatását megkönnyítsék, vagy hogy a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák vagy kiegyenlítsék. A jelenlegi helyzet ismeretében és az Amszterdami Szerződés 28. nyilatkozatát szem előtt tartva a tagállamoknak mindenekelőtt arra kell törekedniük, hogy javítsák a nők helyzetét a munka világában.”

8 A 2006/54 irányelv 1. cikke értelmében:

„Ezen irányelv célja, hogy a foglalkoztatás és a munkavégzés területén biztosítsa az esélyegyenlőség, valamint a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének végrehajtását.

E célból az alábbiak vonatkozásában tartalmaz az egyenlő bánásmód elvének megvalósítására irányuló rendelkezéseket:

[...]

c) foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek.

[...]”

9 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »közvetlen megkülönböztetés [helyesen: közvetlen hátrányos megkülönböztetés]«: ha egy személlyel szemben neme miatt kevésbé kedvezően járnak el, mint ahogyan egy másik személlyel szemben hasonló helyzetben eljárnak, eljárta vagy eljárának;

[...]

f) »foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek«: olyan, a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv [(HL 1979. L 6., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet,

1. kötet, 215. o.)) hatálya alá nem tartozó rendszerek, amelyek célja, hogy valamely vállalkozásban vagy vállalkozások csoportjában, gazdasági ágazatban vagy foglalkoztatási ágazatban vagy ilyen ágazatok csoportjában akár alkalmazottként, akár önálló vállalkozóként tevékenykedő munkavállalóknak olyan ellátásokat biztosítsanak, amelyek a törvény által szabályozott kötelező érvényű szociális biztonsági rendszerek által biztosított ellátásokat kívánják kiegészíteni vagy helyettesíteni, akár kötelező, akár választható az ilyen rendszerekben való tagság.”

10 A 2006/54 irányelv „Pozitív intézkedések” című 3. cikke előírja:

„[Az EUMSZ 157. cikk] (4) bekezdése értelmében a tagállamok fenntarthatnak vagy elfogadhatnak intézkedéseket annak érdekében, hogy a munka világában biztosítsák a férfiak és nők közötti gyakorlati teljes egyenlőséget.”

11 A 2006/54 irányelv II. címének „Egyenlő bánásmód a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben” című 2. fejezete tartalmazza többek között az irányelv 5., 7. és 9. cikkét.

12 Ezen irányelv 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[...] a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben semmilyen közvetlen vagy közvetett nemi alapon történő megkülönböztetés [helyesen: hátrányos megkülönböztetés] nem állhat fenn, különösen a következők tekintetében:

a) az ilyen rendszerek alkalmazási területe és a belépés feltételei;

[...]”

13 Az említett irányelv „Tárgyi hatály” című 7. cikke előírja:

„(1) E fejezet az alábbiakra vonatkozik:

a) azokra a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekre, amelyek a következő kockázatok ellen nyújtanak védelmet:

[...]

iii. időskor, beleértve a karkedvezményes nyugdíjat;

[...]

[...]

(2) E fejezet vonatkozik továbbá a munkavállalók egy adott csoportját – mint például a köztisztviselőket – érintő nyugdíjrendszerekre, amennyiben a rendszer értelmében fizetendő juttatások kifizetését a munkavállaló állami munkáltatóval fennálló munkaviszonya indokolja. E tekintetben mindez nem érinti azt a tényt, hogy az ilyen rendszer egy általános törvényileg szabályozott rendszer részét képezi.”

14 Ugyanezen irányelv „Példák a megkülönböztetésre [helyesen: Példák a hátrányos megkülönböztetésre]” című 9. cikke értelmében:

„(1) Az egyenlő bánásmód elvével ellentétes rendelkezések közé azok a rendelkezések tartoznak, amelyek akár közvetlenül, akár közvetetten a nemre tekintettel:

[...]

f) eltérő nyugdíjkorhatárokat állapítanak meg;

[...]

A lengyel jog

A rendes bíróságokról szóló törvény

- 15 A 2001. július 27-i ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény) (Dz. U. 98. szám, 1070. tétel, a továbbiakban: a rendes bíróságokról szóló törvény) 69. cikkének 1. és 3. §-a az alábbiak szerint rendelkezett:

„1. § A bírák a 67. életévük betöltésekor nyugdíjba vonulnak [...], kivéve ha legkésőbb hat hónappal a fent hivatkozott életkor elérése előtt a szolgálati viszonyuk fenntartására irányuló nyilatkozatot nyújtanak be az igazságügyi miniszterhez, és egyúttal a bírói álláshelyre pályázó jelöltekre alkalmazandó szabályokkal összhangban igazolást mutatnak be arról, hogy az egészségi állapotuk nem akadályozza őket a bírói feladatok ellátásában.

[...]

3. § Ha valamely bíró nyilatkozatot tesz és bemutatja az 1. § szerinti igazolást, legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el feladatait. [...]

- 16 A rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkének 1. §-át először a 2016. november 16-i ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (a társadalombiztosítási alaphól fizetett öregségi nyugdíjakról és egyéb nyugellátásokról szóló törvény, valamint más törvények módosításáról szóló törvény, Dz. U., 2017, 38. tétel, a továbbiakban: 2016. november 16-i törvény) módosította, amely a bírák nyugdíjkorhatárát a férfiak és a nők tekintetében egyaránt 65 évre szállította le. E módosítás 2017. október 1-jén lépett volna hatályba.

- 17 Mindazonáltal, még mielőtt e módosítás hatályba lépett volna, az említett 69. cikk 1. §-át ismét módosította a 2017. október 1-jén hatályba lépett 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1. pontja. Az említett módosítás következtében a bírák nyugdíjkorhatárát a nők esetében 60 évben, a férfiak esetében pedig 65 évben határozták meg.

- 18 A 2017. július 12-i módosító törvény 1. cikke 26. pontjának b) és c) alpontja egyébiránt új 1b. §-sal egészítette ki a rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkét, módosítva egyúttal ez utóbbi cikk 3. §-át.

- 19 A fenti két pontban említett módosítások következtében az említett 69. cikk a következőket írta elő:

„1. § A bírák a nők esetében a 60. életév betöltésével, míg a férfiak esetében a 65. életév betöltésével vonulnak nyugdíjba, kivéve ha az érintett személy az említett életkor betöltését megelőzően legfeljebb 6 hónappal és legkorábban 12 hónappal a szolgálati viszonyának fenntartására irányuló nyilatkozatot nyújt be az igazságügyi miniszterhez, és egyúttal a bírói álláshelyre pályázó jelöltekre alkalmazandó szabályokkal összhangban igazolást mutat be arról, hogy az egészségi állapota nem akadályozza a bírói feladatok ellátásában.

[...]

1b. § Az igazságügyi miniszter engedélyezheti valamely bíró számára, hogy a feladatait továbbra is ellássa, tekintettel a rendes bíróságok személyi állománya észszerű igénybevételének és a különböző bíróságok munkaterhéből eredő szükségleteknek a követelményeire. Amennyiben valamely bíró a megbízatásának meghosszabbítására irányuló eljárás befejezését megelőzően betölti az 1. §-ban megállapított életkort, az említett eljárás lezárásáig továbbra is hivatalban marad.

[...]

3. § Ha az igazságügyi miniszter az 1b. § szerinti engedélyt ad ki, az érintett bíró csupán a 70. életévének betöltéséig töltheti be tisztségét. [...]"

20 A rendes bíróságokról szóló törvény 91. cikke értelmében:

„1. § Az azonos bírói álláshelyet betöltő bírák javadalmazását a szolgálat tartama és az ellátott feladatok szerint kell differenciálni.

[...]

1c. A bírák éves alapilletménye az előző év második negyedéve átlagos díjazásán alapul, amelyet a Lengyel Köztársaság hivatalos lapjában (*Monitor Polski*) tettek közzé [...].

[...]

2. § A bírák alapilletményét fokozatokban kell kifejezni, amelyek szintjét az 1c. §-ban említett alapilletmény meghatározásának alapjául szolgáló szorzók alkalmazásával állapítják meg. Az egyes bírói álláshelyek alapilletmény-fokozatait és az egyes fokozatokon belül a bírák alapilletményszintjének megállapítására használt szorzókat e törvény melléklete tartalmazza. [...]

[...]

7. § A bírák javadalmazását ezenfelül a szolgálati évek száma szerinti juttatás szerint kell differenciálni, amely a hatodik szolgálati évtől kezdve az alapilletmény 5%-a, majd évente 1%-kal emelkedik mindaddig, míg el nem éri az alapilletmény 20%-át.

[...]”

21 A rendes bíróságokról szóló törvény 91a. cikke kimondja:

„1. § A szolgálatba lépéskor a [Sąd Rejonowy (kerületi bíróság, Lengyelország)] bírása az alapfokozatnak megfelelő alapilletményben részesül. A szolgálatba lépéskor a [Sąd Okręgowy (regionális bíróság, Lengyelország)] bírása a negyedik fokozatnak megfelelő alapilletményt kap; ha egy alacsonyabb szintű állásban már a negyedik vagy az ötödik fokozatnak megfelelő illetményben részesült, alapilletménye az ötödik vagy a hatodik fokozatnak felel meg. A szolgálatba lépéskor a [Sąd Apelacyjny (fellebbviteli bíróság, Lengyelország)] bírása a hetedik fokozatnak megfelelő alapilletményben részesül; ha egy alacsonyabb szintű állásban már a hetedik vagy a nyolcadik fokozatnak megfelelő illetményben részesült, alapilletménye a nyolcadik vagy a kilencedik fokozatnak felel meg. [...]

[...]

3. § A bíró alapilletménye az adott bírói álláshelyen töltött öt évet követően automatikusan magasabb fokozatban kerül megállapításra.

4. § A bírósági titkári feladatok ellátásának időszaka hozzáadódik a bírói feladatok kerületi bíróságon való ellátásának időszakához.

[...]

- 22 A 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1. pontja módosította a rendes bíróságokról szóló törvény 100. cikkének 1. §-át és ugyanezen cikket új 4a. és 4b. §-sal egészítette ki. E módosításokat követően az említett 100. cikk a következőképpen rendelkezett:

„1. § Az a bíró, aki az igazságszolgáltatási rendszer vagy a bíróságok illetékességi területének módosítása nyomán nyugdíjba vonul, a nők esetében a 60. életévének betöltéséig, míg a férfiak esetében a 65. életévének betöltéséig az utoljára betöltött álláshely szerinti illetmény összegének megfelelő díjazásra jogosult.

2. § Az a bíró, aki az életkora vagy egészségügyi okok miatt nyugdíjba vonul, az utoljára betöltött álláshelyen őt megillető alapilletmény, illetve a szolgálati évek száma szerinti juttatás 75%-ának megfelelő összegű díjazásra jogosult.

3. § Az 1. és 2. § szerinti díjazást a szolgálatot teljesítő bírák alapilletménye összegének változása szerint kell növelni.

[...]

4a. § Az 1. §-ban említett esetben a nyugdíjba vonult bíró a nők esetében a 60., míg férfiak esetében a 65. életévének betöltésekor egyszeri juttatásban részesül.

4b. § Az a bíró, aki a 71c. cikk 4. §-ával vagy a 74. cikk 1a. §-ával összhangban a korábban betöltött álláshelyen vagy azzal azonos álláshelyen áll újra munkába, a nyugdíjba vonulásakor vagy nyugállományba helyezésekor egyszeri juttatásra jogosult, amelynek összege a nyugdíjba vonulás vagy a nyugállományba helyezés napján számított juttatás és a már kifizetett juttatás különbségének felel meg. Az 1. §-ban említett esetben a bíró a nők esetében a 60., míg férfiak esetében a 65. életévének betöltésekor válik jogosulttá az egyszeri juttatásra.”

Az ügyészségről szóló törvény

- 23 A 2016. január 28-i ustawa Prawo o prokuraturze (az ügyészségről szóló törvény, Dz. U., 2016, 177. tétele) 127. cikkének 1. §-a kimondja:

„E törvény ellenkező rendelkezésének hiányában [a rendes bíróságokról szóló törvény] 69–71. cikke [...], valamint 99–102. cikke [...] értelemszerűen alkalmazandó az ügyészekre is. [...]

- 24 Az ügyészségről szóló törvény 124. cikke értelmében:

„1. § Az azonos ügyészi álláshelyet betöltő ügyészek javadalmazását a szolgálat tartama és az ellátott feladatok szerint kell differenciálni. [...]

2. § Az ügyészek alapilletményét fokozatokban kell kifejezni, amelyek szintjét az ügyészek alapilletménye meghatározásának alapjául szolgáló a szorzók alkalmazásával állapítják meg.

3. § Az ügyészek díjazása a szolgálatba lépésükkor:

– a [Prokuratura Rejonowa (kerületi ügyészség, Lengyelország)] esetén az alapilletmény az alapfokozatnak felel meg;

- a [Prokuratura Okręgowa (regionális ügyészség, Lengyelország)] esetén az alapilletmény a negyedik fokozatnak felel meg; ha egy alacsonyabb szintű állásban már a negyedik vagy az ötödik fokozatnak megfelelő illetményben részesült, alapilletménye az ötödik vagy a hatodik fokozatnak felel meg;
- a [Prokuratura Regionalna (legfelsőbb ügyészség, Lengyelország)] esetén az alapilletmény a hetedik fokozatnak felel meg; ha egy alacsonyabb szintű állásban már a hetedik vagy a nyolcadik fokozatnak megfelelő illetményben részesült, alapilletménye a nyolcadik vagy a kilencedik fokozatnak felel meg.

[...]

5. § Az ügyészek alapilletményét az adott ügyészi álláshelyen töltött öt évet követően a soron következő magasabb fokozat alkalmazásával kell megállapítani.

6. § Az ügyészségi titkári feladatok ellátásának időszaka hozzáadódik a feladatok [Prokuratura Rejonowán (kerületi ügyészségen)] való ellátásának időszakához.

[...]

11. § Az ügyészek a szolgálati évek száma szerinti juttatásban részesülnek, amely a hatodik szolgálati évtől kezdve az érintett által ténylegesen kapott alapilletmény 5%-a, majd évente 1%-kal emelkedik, azonban nem haladhatja meg az alapilletmény 20%-át. Húsz év szolgálati idő után a juttatást a további szolgálati idő figyelmen kívül hagyásával folyósítják, és mértéke az érintett által ténylegesen kapott alapilletmény 20%-a.

[...]”

- 25 A 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 3. pontja módosította az ügyészségről szóló törvény bizonyos más rendelkezéseit, többek között új nyugdíjkorhatárra való hivatkozást bevezetve az ügyészek számára, amely nők esetén 60 év, férfiak esetén 65 év.

A legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény

- 26 A 2002. november 23-i ustawa o Sądzie Najwyższym (a legfelsőbb bíróságról szóló törvény) (Dz. U. 2002, 240. szám, 2052. tétel; a továbbiakban: a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény) 30. cikkének 1. §-a 70 évben állapította meg a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bíráinak nyugdíjkorhatárát. Ugyanezen 30. cikk 2. §-a mindazonáltal előírta, hogy azon bírák, akik erre irányuló kérelmet nyújtanak be, a 67. életévük betöltését követően nyugdíjba vonulhatnak.

- 27 A legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 30. cikkének 2. §-át először a 2016. november 16-i törvény módosította, amely 65 évre csökkentette azt a korhatárt, amelynek betöltésekor ilyen kérelmet lehet előterjeszteni. Azonban még mielőtt e módosítás hatályba lépett volna, ugyanezen rendelkezést a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 2. pontja ismét módosította. Ez utóbbi módosítást követő változatában a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 30. cikkének 2. §-a kimondta:

„[A Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] azon bírái, akik ezt kérelmezik, nyugdíjba vonulhatnak:

- 1) nők esetében a 60. életév, férfiak esetében a 65. életév betöltését követően.

[...]”

28 A legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 42. és 43. cikke a következőképpen rendelkezett:

„42. cikk

[...]

4. § A [Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] bírának javadalmazását alapfokozatban vagy előmeneteli fokozatban kell kifejezni. Az előmeneteli fokozat az alapfokozat 115%-a.

5. § A [Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] bírái a szolgálatba lépésükkor az alapfokozatnak megfelelő alapilletményben részesülnek. Hét év szolgálati idő leteltét követően az alapilletményt az előmeneteli fokozatnak megfelelő emelt szint alkalmazásával kell megállapítani.

[...]

43. cikk A [Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] bírái a szolgálati évek száma szerinti juttatásra jogosultak, amely minden szolgálati év után 1%-kal növeli az alapilletményt, de nem haladhatja meg annak 20%-át. A szolgálati idő, amelytől e juttatás összege függ, magában foglalja a [Sąd Najwyższy-n (legfelsőbb bíróság)] belüli bírói álláshelyre való kinevezést megelőző szolgálati időt vagy munkaviszonyt, valamint az ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői szakmai gyakorlatot is.”

29 A legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 50. cikkének szövege a következő volt:

„A [Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] nyugdíjba vonult bírása az utóljára betöltött álláshelyen őt megillető alapilletmény, illetve a szolgálati évek száma szerinti juttatás 75%-ának megfelelő összegű díjazásra jogosult. E díjazást ugyanolyan időtartam elteltével és ugyanolyan mértékben kell kiigazítani, mint a [Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] szolgálatot teljesítő bírának alapilletménye esetén.”

30 A legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvényt hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2017. december 8-i ustawa o Sądzie Najwyższymot (a legfelsőbb bíróságról szóló törvény; Dz. U. 2018, 5. tétel; a továbbiakban: 2017. december 8-i törvény), amely 2018. április 3-án lépett hatályba.

A pert megelőző eljárás

31 Mivel úgy ítélte meg, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 1. cikke 26. pontja b) és c) alpontjának, valamint 13. cikke 1–3. pontjának elfogadásával a Lengyel Köztársaság nem teljesítette az egyrészt az EUMSZ 157. cikkből, valamint a 2006/54 irányelv 5. cikkének a) pontjából és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontjából, másrészt az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdéséből eredő kötelezettségeit, a Bizottság 2017. július 28-án felszólító levelet küldött e tagállamnak. Ez utóbbi 2017. augusztus 31-én levélben válaszolt, amelyben vitatta az uniós jog bármely megsértését.

32 2017. szeptember 12-én a Bizottság indokolással ellátott véleményét adott ki, amelyben fenntartotta, hogy az előző pontban említett nemzeti rendelkezések sértik az uniós jog említett rendelkezéseit. Következésképpen ezen intézmény felszólította a Lengyel Köztársaságot arra, hogy hozza meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az indokolással ellátott vélemény kézhezvételétől számított 1 hónapon belül eleget tegyen az említett indokolással ellátott véleményben foglaltaknak. E tagállam e véleményre egy 2017. október 12-i levélben válaszolt, amelyben tagadta a hivatkozott jogsértések fennállását.

33 E körülmények alapján a Bizottság a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A Bíróság előtti eljárás

- 34 Az eljárás írásbeli szakaszát követően, melynek során a Lengyel Köztársaság ellenkérelmet, majd a Bizottság válaszára reagálva viszonzválaszt nyújtott be, a 2019. április 8-i tárgyaláson sor került a felek szóbeli érveinek meghallgatására. A főtanácsnok 2019. június 20-án ismertette indítványát, majd ezen a napon sor került az eljárás szóbeli szakaszának lezárására.
- 35 A Bíróság Hivatalához 2019. szeptember 16-án benyújtott beadványában a Lengyel Köztársaság az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását kérte. A kérelem alátámasztásaként a Lengyel Köztársaság lényegében azt jelezte, hogy nem ért egyet a főtanácsnok indítványával, amely többek között – ahogyan az az indítvány bizonyos pontjainak „tartalmából és összefüggéseiből”, valamint a főtanácsnoknak a Bizottság kontra Lengyelország (A legfelsőbb bíróság függetlensége) ügyben (C-619/18, EU:C:2019:325) 2019. április 11-én ismertetett indítványában szereplőkhöz hasonló pontokból kitűnt – a Bíróság korábbi ítélkezési gyakorlatának, és különösen a 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juízes Portugueses ítélet (C-64/16, EU:C:2018:117) és a 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítélet (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) állítólagosan téves értelmezésén alapult, amely értelmezést a felek nem vitattak meg.
- 36 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy egyrészt az Európai Unió Bíróságának alapokmánya és a Bíróság eljárási szabályzata nem írja elő a felek számára annak lehetőségét, hogy észrevételeket tegyenek a főtanácsnok által előterjesztett indítványra (2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Másrészt az EUMSZ 252. cikk második bekezdése értelmében a főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjesszen elő azokban az ügyekben, amelyek esetében az Európai Unió Bíróságának alapokmánya szerint a főtanácsnok részvételére van szükség. A Bíróságot nem köti sem ezen indítvány, sem pedig az annak alapjául szolgáló indokolás. Következésképpen az, ha az érdekelt fél nem ért egyet a főtanácsnok indítványával, bármilyen kérdéseket is vizsgáljon a főtanácsnok az indítványban, önmagában nem indokolhatja a szóbeli szakasz újbóli megnyitását (2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 A Bíróság azonban – eljárási szabályzata 83. cikkének megfelelően – a főtanácsnok meghallgatását követően bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek nem vitattak meg (2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 A jelen ügyben a Bíróság mindazonáltal a főtanácsnok meghallgatását követően úgy véli, hogy az eljárás írásbeli szakaszát és az előtte lefolytatott tárgyalást követően rendelkezik a határozathozatalhoz szükséges minden információval. A Bíróság egyébiránt rámutat, hogy az ügyet nem olyan érv alapján kell eldönteni, amelyet a felek nem vitattak meg.
- 40 Ilyen körülmények között nem szükséges az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása.

A keresetről

A jogvita tárgyának fenntartásáról

- 41 Viszonzválaszában és a tárgyaláson a Lengyel Köztársaság azt állította, hogy a jelen, kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás a 2018. április 12-i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym ([a rendes

bíróságokról szóló törvény], a nemzeti igazságszolgáltatási tanácsról szóló törvény, valamint [a 2017. december 8-i törvény] módosításáról szóló törvény) (Dz. U., 2018, 848. tétel, a továbbiakban: 2018. április 12-i törvény) 2018. május 23-i hatálybalépése következtében okafogyottá vált.

- 42 Ami az EUMSZ 157. cikk, valamint a 2006/54 irányelv 5. cikke a) pontjának és 9. cikke (1) bekezdése f) pontjának megsértésére alapított első kifogást illeti, a 2018. április 12-i törvény 1. cikkének 4. pontja módosította a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikke 1. és 3. pontjának rendelkezéseit, megszüntetve a lengyel rendes bíróságok bíráinak, valamint a lengyel ügyészség ügyészeinek nyugdíjkorhatárára vonatkozó, a férfiak és a nők közötti különbségtételt, amit a Bizottság vitat. Ami a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bíráinak nyugdíjkorhatárára vonatkozó rendelkezéseket illeti, azokat időközben felváltották a 2017. december 8-i törvényben szereplő rendelkezések.
- 43 Ami az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése rendelkezéseinek megsértésére vonatkozó második kifogást illeti, a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1. pontjában és 1. cikke 26. pontjának b) és c) alpontjában a 2018. április 12-i törvény 1. cikkének 4. pontjával végrehajtott módosítások következtében a rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkének 1b. §-a már előírja, hogy a nemzeti igazságszolgáltatási tanács (Lengyelország), nem pedig az igazságügyi miniszter feladata, hogy engedélyezze a lengyel rendes bíróságok bírái számára a 65. életév betöltését követően a feladataik ellátásának folytatását. Az említett módosítások értelmében a nemzeti igazságszolgáltatási tanács továbbá határozatait e tekintetben más szempontok figyelembevételével hozza meg, mint amelyek az igazságügyi miniszter határozatait illetően érvényesek voltak.
- 44 A maga részéről a Bizottság a tárgyaláson jelezte, hogy fenntartja keresetét.
- 45 E tekintetben – és anélkül, hogy meg kellene vizsgálni, hogy a Lengyel Köztársaság által hivatkozott jogszabály-módosítások részben vagy egészben megszüntethetnék-e a hivatkozott kötelezettségzegéseket – emlékeztetni kell arra, hogy – amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik – a kötelezettségzegés fennállását a szóban forgó tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni, és hogy a későbbi változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (2012. november 6-i Bizottság kontra Magyarország ítélet, C-286/12, EU:C:2012:687, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 A jelen ügyben nem képezi vita tárgyát, hogy abban az időpontban, amikor a Bizottság által az indokolással ellátott véleményében meghatározott határidő lejárt, a Bizottság által a jelen keresetben vitatott nemzeti rendelkezések még hatályban voltak. Ebből következik, hogy a Bíróságnak határoznia kell az említett keresetről.

Az első kifogásról

A felek érvei

- 47 Első kifogásában a Bizottság azt állítja, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1–3. pontjában egyrészt a lengyel rendes bíróságok bíráinak, valamint a lengyel ügyészek nyugdíjkorhatárára vonatkozó, másrészt pedig a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bírái előrehozott nyugdíjba vonulásának korhatárára vonatkozóan tett, nők és férfiak közötti különbségtétel – vagyis mindkét esetben a nők tekintetében a 60. életév, a férfiak tekintetében pedig a 65. életév előírása – az EUMSZ 157. cikk, valamint a 2006/54 irányelv 5. cikkének a) pontja és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontja által tiltott, nemen alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül.

- 48 A Bizottság szerint a bírák és ügyészek e három csoportjára alkalmazandó nyugdíjrendszerek az EUMSZ 157. cikk értelmében vett „díjazás” fogalmába, és a 2006/54 irányelv hatálya alá tartoznak, mivel megfelelnek a Bíróság ítélkezési gyakorlatában megállapított három kritériumnak, vagyis hogy az e rendszerek által előírt öregségi nyugdíj csak egy bizonyos munkavállalói kategóriát érint, az közvetlenül a letöltött szolgálati idő függvénye, és annak összegét az utolsó díjazás alapján kell kiszámítani.
- 49 Ugyanis először is az említett rendszerek mindegyike a munkavállalók egy bizonyos kategóriáját érinti. Másodsor, az érdekeltek öregségi nyugdíjának összegét az utolsó betöltött álláshelyen kapott díjazás alapján kell kiszámítani, mivel a nyugdíj összege az említett díjazás 75%-a. Harmadsor e nyugdíj közvetlenül a letöltött szolgálati időtől függ, mivel az alkalmazandó nemzeti rendelkezésekből kitűnik, hogy a szolgálati évek száma döntő tényezőnek minősül ugyanezen díjazás mindkét összetevőjének, azaz egyrészt az alapilletménynek, másrészt a szolgálati évek száma szerinti juttatásnak a számítása szempontjából.
- 50 Márpedig mind az EUMSZ 157. cikkel, mind a 2006/54 irányelv 5. cikkének a) pontjával és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontjával ellentétes, hogy az ilyen nyugdíjak folyósításáért a nemek szerint eltérő életkori feltételeket állapítanak meg.
- 51 Egyébiránt a Bizottság azon a véleményen van, hogy a vitatott különbségtételek nem minősülnek az EUMSZ 157. cikk (4) bekezdése és a 2006/54 irányelv 3. cikkének rendelkezései alapján engedélyezett pozitív intézkedéseknek.
- 52 A maga részéről a Lengyel Köztársaság elsődlegesen azt állítja, hogy a szóban forgó nyugdíjrendszerek nem tartoznak sem az EUMSZ 157. cikk, sem a 2006/54 irányelv hatálya alá, hanem a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv hatálya alá, amely irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja biztosítja a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy kizárják az utóbbi irányelv hatálya alól a nyugdíjkorhatár meghatározásának kérdését. E rendszerek ugyanis nem felelnek meg a jelen ítélet 48. pontjában említett három kritérium egyikének, mégpedig annak, hogy a szóban forgó nyugdíjnak közvetlenül a letöltött szolgálati idő függvényének kell lennie.
- 53 Az a tény ugyanis, hogy a szolgálati idő alapján járó juttatás felső határa az alapilletmény 20%-a, és hogy az ilyen felső határt 20 év szolgálati idő megszerzésével lehet elérni, magában foglalja, hogy a szolgálati idő tartama csupán másodlagos jelentőségű a nyugdíj összegének kiszámítása szempontjából.
- 54 Ami az alapilletményt illeti, tekintettel arra, hogy a Sąd Rejonowy (kerületi bíróság), illetve a Prokuratura Rejonowa (kerületi ügyészség) szolgálatába lépéskor a bíró vagy ügyész az alapfokozatban meghatározott díjazást kap és az ilyen állásban öt év eltöltése után azonnal magasabb szintű alapilletményben részesül, 20 év szolgálati idő megszerzését követően minden bíró vagy ügyész az ötödik, vagyis legmagasabb előmeneteli fokozatnak megfelelő díjazásban részesül. Magának az előmeneteli fokozatnak a magasabb beosztás betöltése révén történő megszerzése az érintett bírák és ügyészek egyéni előmenetelétől függ, így nem kapcsolódik közvetlenül a letöltött szolgálati időhöz.
- 55 Következésképpen az alkalmazandó nemzeti rendelkezések értelmében minden bíró vagy ügyész, férfiak és nők egyaránt, beleértve azokat is, akik korábban a bírói vagy ügyészi tisztség betöltésére jogosító egyéb szakmai tevékenységet végeztek, a szolgálati idő alapján járó juttatás maximumát és az alapilletmény legmagasabb mértékét kapják jóval a nyugdíjkorhatár elérése előtt. Ennek az a következménye, hogy a férfiak és a nők nyugdíjkorhatára közötti, a 2017. július 12-i módosító törvény által bevezetett különbségtétel semmilyen hatással nem jár az e bírák vagy ügyészek által kapott öregségi nyugdíj összegére, ideértve az előrehozott nyugdíj esetét is, ugyanis ez utóbbinak feltétele a legalább 25 éves szakmai pályafutás igazolása.

- 56 Végül a Lengyel Köztársaság arra hivatkozik, hogy amikor a Bizottság által vitatott rendelkezések még hatályban voltak, léteztek átmeneti rendelkezések, nevezetesen a 2016. november 16-i törvény 26. cikkének 1. és 2. §-ában előírt rendelkezések, amelyek alapján a 2017. július 12-i módosító törvény hatálya alá tartozó, akár női, akár férfi bírák és ügyészek, akik legkésőbb 2018. április 30-ig betöltötték nők esetében a 60. életévüket, férfiak esetében pedig a 65. életévüket, igénybe vehették a korábban meghatározott, a férfiak és nők esetében azonos nyugdíjkorhatár alkalmazásának lehetőségét, pusztán egy nyilatkozatnak az előírt törvényes határidőn belüli benyújtásával, anélkül hogy ehhez bármilyen hatóság részéről bármely engedélyre szükség lett volna.
- 57 Másodlagosan a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések az EUMSZ 157. cikk (4) bekezdése és a 2006/54 irányelv 3. cikkének rendelkezései szerinti „engedélyezett pozitív intézkedéseknek” minősülnek. Ugyanis az anyasághoz és a gyermekneveléshez kapcsolódó sajátos társadalmi szerepük miatt a nőknek nehezebb folyamatosan a szakmai pályafutásukra koncentrálni, ezért ők ritkábban részesülnek előléptetésben, mint a férfiak. Márpedig a közérdek megköveteli, hogy az ilyen előléptetések feltételül támasztott követelmények magas színvonalat és egységes jelleget tükrözzenek, ami lehetetlenné teszi sajátos enyhítő intézkedések elfogadását válaszul azon nehézségekre, amelyekkel a nők előmenetelük előmozdítása során szembesülnek. Az előrehozott nyugdíjba vonulás lehetősége tehát a nőket ilyen formában általában érő kellemetlenségek közvetett ellentételezésének minősül.

A Bíróság álláspontja

- 58 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 157. cikk (1) bekezdése értelmében minden tagállam biztosítja annak az elvnek az alkalmazását, hogy a férfi és a női munkavállalók egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kapjanak. Az EUMSZ 157. cikk (2) bekezdésének első albekezdése szerint a díjazást úgy határozzák meg, mint a rendes alap- vagy minimálbér, illetve illetmény, valamint minden egyéb olyan juttatás, amelyet a munkavállaló a munkáltatójától közvetlenül vagy közvetve, készpénzben vagy természetben a munkaviszonyára tekintettel kap.
- 59 Annak értékelése céljából, hogy az öregségi nyugdíj az EUMSZ 157. cikk hatálya alá tartozik-e, egyedül az lehet döntő feltétel, hogy a munkavállaló a közte és volt munkáltatója között fennállott munkaviszonyra tekintettel részesül nyugdíjban, tehát a munkaviszony feltétele, amely az említett cikk szövegén alapul (2019. január 15-i E. B.-ítélet, C-258/17, EU:C:2019:17, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A nyugdíjrendszer keretében nyújtott ellátások, amelyek lényegében az érintett által betöltött állástól függnak, az érintett díjazásához kapcsolódnak, és az említett rendelkezés hatálya alá tartoznak (2009. március 26-i Bizottság kontra Görögország ítélet, C-559/07, nem tették közzé, EU:C:2009:198, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 157. cikk hatálya alá tartozik többek között az a nyugdíj, amely csak egy bizonyos munkavállalói kategóriát érint, amely közvetlenül a letöltött szolgálati idő függvénye, és amelynek összegét az utolsó illetmény alapján kell kiszámítani (2019. január 15-i E. B.-ítélet, C-258/17, EU:C:2019:17, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 61 A jelen ügyben a lengyel rendes bíróságok bírái, a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bírái és a lengyel ügyészség ügyészei, akikre a szóban forgó három nyugdíjrendszert alkalmazni kell, az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében ugyanennyi adott munkavállalói csoportnak tekintendők. E tekintetben ugyanis az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a valamely nyugdíjrendszerhez tartozó tisztviselőket csupán az állammal, az önkormányzattal vagy más közszférabeli munkáltatóval fennálló munkaviszonyuk sajátos jellemzői különböztetik meg a valamely vállalkozásban vagy vállalkozások csoportjában, gazdasági ágazatban vagy foglalkoztatási ágazatban vagy ilyen ágazatok csoportjában tevékenykedő munkavállalóktól (2001. november 29-i Griesmar ítélet,

C-366/99, EU:C:2001:648, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2009. március 26-i Bizottság kontra Görögország ítélet, C-559/07, nem tették közzé, EU:C:2009:198, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 62 Az is nyilvánvaló, hogy a jelen ügyben az érintett bírák és ügyészek e három csoportja számára folyósított öregségi nyugdíj összegét az érintettek utolsó illetménye alapján számítják ki. A rendes bíróságokról szóló törvény 100. cikkének 2. §-ából és az ügyészségről szóló törvény 127. cikkének 1. §-ából, amely az említett 100. cikkre utal, valamint a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 50. cikkéből ugyanis kitűnik, hogy az e bírák és ügyészek számára folyósított nyugdíj összegét az utoljára betöltött álláshelyen őket megillető alapilletmény, illetve szolgálati évek száma szerinti juttatás 75%-ában rögzítették.
- 63 Ami azt a kérdést illeti, hogy az ilyen nyugdíj közvetlenül az érdekeltek által letöltött szolgálati idő függvénye-e, egyrészt meg kell állapítani, hogy a rendes bíróságokról szóló törvény 91. cikke 1. §-ának és 91a. cikke 3. §-ának rendelkezéseiből, az ügyészségről szóló törvény 124. cikke 1. és 5. §-ának, valamint a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 42. cikke 4. és 5. §-ának rendelkezéseiből az következik, hogy többek között az érintett bírák és ügyészek szolgálati ideje alapján növekszik azon alapilletmény összege, amely az egyike azon utolsó díjazás két elemének, melynek 75%-át alapul veszik a bírák és ügyészek e különböző csoportjait megillető nyugdíj összegének kiszámítása során.
- 64 Másrészt, ezen utolsó díjazás másik elemével, azaz a szolgálati évek száma szerinti juttatással kapcsolatban a rendes bíróságokról szóló törvény 91. cikkének 7. §-ából, az ügyészségről szóló törvény 124. cikkének 11. §-ából és a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 43. cikkéből kitűnik, hogy e juttatás kiszámításánál szerepet játszik a szolgálati évek száma, mivel annak mértéke öt év szolgálati idő után az alapilletmény 5%-át teszi ki, ezt követően pedig tizenöt éven keresztül szolgálati évenként 1%-kal emelkedik.
- 65 Emellett, ahogyan azt a Bizottság megjegyezte, a szolgálati évek száma szerinti juttatás, mivel maga is százalékos arányban áll ezen alapilletmény összegével, amely az érintett bírák és ügyészek szolgálati idejével párhuzamosan változik, szintén az érdekeltek által teljesített szolgálati idő függvénye.
- 66 E körülmények között a Lengyel Köztársaság által hivatkozott, a jelen ítélet 53–55. pontjában említett különböző körülmények nem bírnak jelentőséggel annak meghatározása szempontjából, hogy a szóban forgó nyugdíjrendszerek keretében folyósított nyugdíjak az EUMSZ 157. cikk értelmében vett „díjazás” fogalmi körébe tartoznak-e.
- 67 Az ilyen körülmények ugyanis nem érintik sem azt a tényt, hogy az érdekeltek által letöltött szolgálati idő a jelen ügyben meghatározó szerepet játszik a nyugdíjuk összegének kiszámítása során, ahogyan az a jelen ítélet 63–65. pontjában tett megállapításokból kitűnik, sem azt a körülményt, hogy a szóban forgó nyugdíjrendszerek keretében folyósított nyugdíjak lényegében az érintettek által betöltött állástól függnek, ami a jelen ítélet 59. pontjában felidézett állandó ítélkezési gyakorlat értelmében meghatározó szempont az EUMSZ 157. cikk szerinti „díjazásnak” minősítés szempontjából (lásd ebben az értelemben: 1994. szeptember 28-i Beune ítélet, C-7/93, EU:C:1994:350, 5. és 46. pont; 2001. november 29-i Griesmar ítélet, C-366/99, EU:C:2001:648, 33–35. pont; 2002. szeptember 12-i Niemi ítélet, C-351/00, EU:C:2002:480, 45. és 55. pont).
- 68 E tekintetben pontosítani kell továbbá, hogy – amint arra a Bizottság is hivatkozott – a nyugdíj és az érintettek által betöltött állás közötti e kapcsolatot tovább erősíti az a tény is, hogy a rendes bíróságokról szóló törvény 100. cikkének 3. §-ából, az ügyészségről szóló törvény 127. cikkének 1. §-ából, amely az említett 100. cikkre utal, valamint a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény 50. cikkéből kitűnik, hogy a szóban forgó nyugdíjakhoz olyan nyugdíjmelések kapcsolódnak, amelyek maguk is a szolgálatot teljesítő bírák és ügyészek díjazásában bekövetkező változásokat követik.

- 69 A fentiek összességéből az következik, hogy az olyan rendszerek alapján folyósított nyugdíjak, mint amelyeket a rendes bíróságokról szóló törvény, az ügyészségről szóló törvény és a legfelsőbb bíróságról szóló 2002. évi törvény hozott létre, az EUMSZ 157. cikk értelmében vett „díjazás” fogalmi körébe tartoznak.
- 70 Ami a 2006/54 irányelvet, és különösen annak 5. cikke a) pontját és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontját illeti, amelyek megsértésére a Bizottság ugyancsak hivatkozik, meg kell állapítani, hogy e rendelkezések közül mindkettő az említett irányelv II. címének 2. fejezetében szerepel, amely fejezet – ahogyan az a címéből is kitűnik – a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben az egyenlő bánásmódra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.
- 71 A 2006/54 irányelv 7. cikke, amely meghatározza az említett 2. fejezet tárgyi hatályát, a (2) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy e fejezet alkalmazandó többek között a munkavállalók egy adott csoportját – mint például a köztisztviselőket – érintő nyugdíjrendszerekre, amennyiben az ilyen rendszer értelmében fizetendő juttatások kifizetését a munkavállaló állami munkáltatóval fennálló munkaviszonya indokolja.
- 72 E tekintetben a 2006/54 irányelv (14) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó tudomásul kívánta venni, hogy a Bíróságnak a jelen ítélet 60. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatának megfelelően a köztisztviselők egy adott nyugdíjrendszere az EUMSZ 157. cikkben előírt egyenlő díjazás elvének alkalmazási körébe tartozik, amennyiben az e rendszer értelmében fizetendő juttatások kifizetését a munkavállaló állami munkáltatóval fennálló munkaviszonya indokolja, az ilyen feltétel pedig akkor teljesül, ha az említett nyugdíjrendszer a munkavállalók egy adott csoportját érinti, és juttatásai közvetlenül kapcsolódnak a szolgálati időszakhoz, továbbá azokat a köztisztviselő utolsó illetményére való hivatkozással számítják ki.
- 73 Márpedig a jelen ítélet 61–69. pontjából kitűnik, hogy a jelen keresettel érintett három nyugdíjrendszer megfelel az említett feltételeknek, így a 2006/54 irányelv II. címe 2. fejezetének, ezáltal ezen irányelv 5. és 9. cikkének tárgyi hatálya alá tartozik.
- 74 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy – amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból is kitűnik – az EUMSZ 157. cikk tilt a férfi és a női munkavállalók között a díjazással kapcsolatos minden hátrányos megkülönböztetést, bármely legyen is az a mechanizmus, amely meghatározza ezen egyenlőtlenséget. Ugyanezen ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 157. cikkel ellentétes az e rendelkezés szerinti díjazásnak minősülő nyugdíj folyósítása céljából az életkorra vonatkozó, nemek szerint eltérő feltétel előírása (lásd ebben az értelemben: 1990. május 17-i Barber ítélet, C-262/88, EU:C:1990:209, 32. pont; 2002. szeptember 12-i Niemi ítélet, C-351/00, EU:C:2002:480, 53. pont; 2008. november 13-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-46/07, nem tették közzé, EU:C:2008:618, 55. pont).
- 75 Ami a 2006/54 irányelv 5. cikkének a) pontját illeti, az kimondja, hogy tilos minden nemen alapuló közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben, különösen az ilyen rendszerek alkalmazási területe és a belépés feltételei tekintetében.
- 76 Ezen irányelv 9. cikkének (1) bekezdése a maga részéről azonosít bizonyos számú rendelkezést, amelyek ha akár közvetlenül, akár közvetve a nemen alapulnak, az egyenlő bánásmód elvével ellentétes rendelkezések közé tartoznak. Ahogyan az az említett rendelkezés f) pontjából kitűnik, ez a helyzet különösen az olyan rendelkezések esetében, amelyek a nemen alapulva eltérő nyugdíjkorhatárokat állapítanak meg. Az uniós jogalkotó ily módon úgy határozott, hogy az említett rendelkezésben hivatkozott, a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek területére vonatkozó szabályok ellentétesek a 2006/54 irányelvben rögzített egyenlő bánásmód elvével (2014. szeptember 3-i X ítélet, C-318/13, EU:C:2014:2133, 48. pont).

- 77 Márpedig a jelen ügyben nem vitatott, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikke 1–3. pontjának rendelkezései a nemen alapulva eltérő nyugdíjkorhatárokat állapítanak meg annyiban, amennyiben a rendes bíróságok bíráinak és az ügyészség ügyészeinek nyugdíjkorhatárát a nők esetében 60 évben, a férfiak esetében pedig 65 évben határozzák meg, és amennyiben lehetővé teszik a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bíráinak esetleges előrehozott nyugdíjba vonulását a férfiak esetében a 65. életév, a nők esetében pedig a 60. életév betöltését követően.
- 78 Ezáltal az említett rendelkezések az érintett nyugdíjrendszerekben a nemen alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetéssel járó feltételeket vezetnek be – többek között azon időpont vonatkozásában, amikor az érintettek ténylegesen részesülhetnek az e rendszerek által biztosított előnyökben –, oly módon, hogy megsértik mind az EUMSZ 157. cikket, mind a 2006/54 irányelv 5. cikkének (1) bekezdését, különösen annak az ugyanezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének f) pontjával összefüggésben értelmezett a) pontját.
- 79 Harmadszor, ami a Lengyel Köztársaság azon érvét illeti, amely szerint a nyugdíjba vonulás tekintetében az ilyen, nemenként eltérő életkori feltételek rögzítését azon célkitűzés igazolja, hogy megszüntessék a nők hátrányos megkülönböztetését, az állandó ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy annak nem lehet helyt adni.
- 80 Noha az EUMSZ 157. cikk (4) bekezdése felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy olyan különös előnyöket előíró intézkedéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn, melyek arra irányulnak, hogy a szakmai életben a férfiak és nők teljes egyenlőségének biztosítása érdekében a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák vagy kiegyenlítsék, ebből nem vonható le az a következtetés, hogy e rendelkezés lehetővé teszi az ilyen, nemenként eltérő életkori feltételek rögzítését. Az említett rendelkezés hatálya alá tartozó nemzeti intézkedéseknek ugyanis mindenképpen hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy segítsék a nőket abban, hogy a szakmai életben a férfakkal egyenlő bánásmódban részesüljenek (lásd ebben az értelemben: 2001. november 29-i Griesmar ítélet, C-366/99, EU:C:2001:648, 64. pont; 2008. november 13-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-46/07, nem tették közzé, EU:C:2008:618, 57. pont).
- 81 Márpedig a nyugdíjba vonulás tekintetében nemek szerint eltérő életkori feltétel előírása nem olyan jellegű, amely ellensúlyozná azokat a hátrányokat, amelyeknek a női közszolgálati alkalmazottak a szakmai életük során ki vannak téve, segítve e nőket a szakmai életükben, és orvosolva azokat a problémákat, amelyekkel a szakmai pályafutásuk során szembesülhetnek (2008. november 13-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-46/07, nem tették közzé, EU:C:2008:618, 58. pont).
- 82 Az előző két pontban kifejtett okok miatt az ilyen intézkedés nem engedélyezhető a 2006/54 irányelv 3. cikke alapján sem. Ugyanis ahogyan az magából e rendelkezésnek a szövegéből és ezen irányelv (22) preambulumbekkezdéséből kitűnik, kizárólag az említett rendelkezésben hivatkozott intézkedések azok, amelyeket maga az EUMSZ 157. cikk (4) bekezdése engedélyez.
- 83 Negyedszer, a Lengyel Köztársaság által a vizonválaszában és a tárgyaláson hivatkozott átmeneti intézkedéseket illetően elegendő rámutatni, hogy az említett intézkedések – az említett tagállam bevallása szerint is – csupán arra voltak alkalmasak, hogy a 2018. április 30. előtt a 60. életévüket betöltő női bírákat és ügyészeket részesítsék előnyben. A fentiekből tehát az következik, hogy a jelen kereset megalapozottságának értékelése szempontjából releváns időpontban, vagyis – ahogyan az a jelen ítélet 45. és 46. pontjában is szerepel – az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor a Bizottság által kifogásolt, nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés továbbra is teljes mértékben fennállt.
- 84 A fenti megfontolásokra tekintettel helyt kell adni a Bizottság első kifogásának, amely az EUMSZ 157. cikk, valamint a 2006/54 irányelv 5. cikke a) pontjának és 9. cikke (1) bekezdése f) pontjának megsértésére vonatkozik.

A második kifogásról

A kifogás tárgyáról

- 85 A tárgyaláson a Bizottság pontosította, hogy második kifogásával lényegében az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése megsértésének megállapítását kéri. A Bizottság szerint a „hatékony jogvédelemnek” az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében foglalt fogalmát ugyanis a Charta 47. cikkének tartalmára és különösen az utóbbi rendelkezésben biztosított, hatékony jogorvoslathoz való jogban rejlő garanciákra tekintettel kell értelmezni, így e rendelkezések közül az első azt vonja maga után, hogy biztosítani kell az olyan bíróságok függetlenségének védelmét, mint a lengyel rendes bíróságok, amelyek feladata többek között az uniós jog értelmezése és alkalmazása.
- 86 A jelen kifogás elbírálása céljából tehát meg kell vizsgálni, hogy a Lengyel Köztársaság teljesítette-e az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A felek érvei

- 87 Többek között a 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítéletre (C-64/16, EU:C:2018:117) hivatkozva a Bizottság azt állítja, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében előírt azon kötelezettség teljesítése érdekében, hogy olyan jogorvoslati rendszert írjon elő, amely biztosítja az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony bírósági felülvizsgálatot, a Lengyel Köztársaság köteles különösen azt biztosítani, hogy a lengyel rendes bíróságokhoz hasonlóan az e jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekben esetlegesen döntést hozó nemzeti szervek teljesítsék a bírói függetlenségére vonatkozó követelményt, ez utóbbi pedig a különösen a Charta 47. cikk második bekezdésében rögzített, tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényeges tartalmába tartozik.
- 88 Márpedig a Bizottság szerint a Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1. pontjával férfiak esetében 65 évre, nők esetében 60 évre csökkentette a lengyel rendes bíróságokon bírói tisztséget betöltő bírákra alkalmazandó nyugdíjkorhatárt és felhatalmazta az igazságügyi minisztert arra, hogy az említett törvény 1. cikke 26. pontjának b) és c) alpontja alapján diszkrecionális jogkörben döntsön a bírák aktív szolgálatának 70 éves korig történő meghosszabbításáról – nem teljesítette az előző pontban említett kötelezettségeit.
- 89 E tekintetben a Bizottság arra hivatkozik, hogy azon kritériumok, amelyek alapján az igazságügyi miniszter meghozza határozatát, túlságosan homályosak, továbbá a vitatott rendelkezések nem kötelezik őt sem arra, hogy az érintett bíró szolgálatának meghosszabbítását az említett szempontok alapján engedélyezze, sem arra, hogy határozatát e szempontok alapján indokolja, ráadásul az említett határozat nem képezheti bírósági felülvizsgálat tárgyát. Az említett rendelkezések azt sem pontosítják, hogy az igazságügyi miniszternek e határozatot milyen határidőn belül kell meghoznia, milyen időtartamra szólóan, sem azt, hogy adott esetben azt meg lehet-e vagy kell-e hosszabbítani.
- 90 A Bizottság szerint az igazságügyi miniszterre ilyen módon ráruházott diszkrecionális jogkörre tekintettel annak eshetősége, hogy hozzá kell fordulni a bírói feladatok ellátásának meghosszabbítása iránti kérelemmel és az ilyen kérelem benyújtását követően határozatlan ideig kell várni a miniszter döntésére, az érintett bíróra ahhoz vezető nyomást gyakorolhat, hogy eleget tegyen a végrehajtott hatalom esetleges kéréseinek az általa elbírálandó ügyekkel kapcsolatban, beleértve azt az esetet, amikor az uniós jog rendelkezéseit kell értelmeznie és alkalmaznia. A vitatott rendelkezések ily módon sértik az aktív bírák személyes és működési függetlenségét.

- 91 A Bizottság véleménye szerint ugyanezen rendelkezések sértik az érintett bírák elmozdíthatatlanságát is. A Bizottság e tekintetben hangsúlyozza, hogy kifogása nem önmagában a bírák nyugdíjkorhatárának csökkentésére irányuló intézkedésre vonatkozik, hanem arra, hogy e csökkentés a jelen esetben az igazságügyi miniszter ilyen diszkrecionális jogkörrel való felruházásával jár együtt. A Bizottság szerint ugyanis a bírácoknak védve kell lenniük minden olyan határozattal szemben, amellyel önkényesen megfosztják őket az igazságszolgáltatási feladataik gyakorlásának folytatásához való jogtól, nemcsak abban az esetben, ha jogállásukat formálisan elveszítik, például visszahívás következtében, hanem akkor is, amikor arról van szó, hogy meghosszabbítják-e, vagy sem, a tisztségük gyakorlását a nyugdíjkorhatár elérését követően, amennyiben feladataikat továbbra is el kívánják látni, és egészségügyi állapotuk ezt lehetővé teszi.
- 92 Ezzel kapcsolatban a Bizottság azzal érvel, hogy megalapozatlan a Lengyel Köztársaság azon érve, amely szerint a vitatott rendelkezések célja az volt, hogy a lengyel rendes bíróságok bíráinak nyugdíjkorhatárát a munkavállalókra alkalmazandó általános nyugdíjkorhatárhoz igazítsák, mivel a bírói függetlenség elvének megsértése semmivel sem igazolható. Mindenesetre az általános nyugdíjrendszer – a rendes bíróságokra alkalmazandó, vitatott rendszertől eltérően – nem a munkavállalók automatikus nyugdíjazásán alapul, hanem csupán jogot biztosít számukra tevékenységük beszüntetésére, de nem kötelezi őket arra. Ezenfelül a lengyel kormány által szerkesztett, és a lengyel bíróságok reformjára vonatkozó, 2018. március 8-i fehér könyvből kitűnik, hogy a bírák nyugdíjkorhatára csökkentésének a célja többek között az volt, hogy a bírák bizonyos csoportjait eltávolítsák.
- 93 A Lengyel Köztársaság először is arra hivatkozik, hogy az olyan nemzeti szabályok, mint amelyeket a Bizottság a keresetében vitat, a nemzeti igazságszolgáltatás szervezésére és megfelelő működésére vonatkoznak, amelyek nem az uniós jog hatálya alá vagy az Unió hatáskörébe tartoznak, hanem a tagállamok kizárólagos hatáskörébe és eljárási autonómiája körébe. Az ilyen nemzeti szabályok ezért nem vizsgálhatók felül az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése és a Charta 47. cikke alapján az uniós jog említett rendelkezései hatályának túlzott mértékű kiterjesztése nélkül; e rendelkezések ugyanis kizárólag az e jog hatálya alá tartozó helyzetekben alkalmazandók.
- 94 A jelen ügyben többek között egyáltalán nincs szó az uniós jognak a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében vett végrehajtásáról. Egyébként az EUSZ 6. cikk (1) bekezdéséből, valamint a Charta 51. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a Charta nem terjeszti ki az uniós jog hatályát az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára. Ami az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése csupán az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükséges intézkedések meghozatalára vonatkozó általános kötelezettséget állapít meg, anélkül hogy az Unió számára hatáskört biztosítana az igazságszolgáltatási rendszerre, többek között a bírák nyugdíjkorhatárára vonatkozó szervezeti szabályok elfogadására, amelyek semmiféle valós kapcsolatban nem állnak az uniós joggal.
- 95 Másodszer a Lengyel Köztársaság vitatja a bírák elmozdíthatatlanságának bármiféle sérelmét, mivel az csak az aktív bírákat érinti, a vitatott nemzeti szabályozás pedig olyan bírákra vonatkozik, akik már betöltötték a jogszabályban meghatározott nyugdíjkorhatárt. Nyugdíjba vonulásukat követően a bírák megőrzik bírói jogállásukat, és egyértelműen magasabb öregségi nyugdíjra való jogosultságot szereznek, mint az általános szociális biztonsági rendszer által előírt nyugellátás. A jelen ügyben a bírák nyugdíjkorhatárának a munkavállalókra alkalmazandó általános nyugdíjrendszerben előírt nyugdíjkorhatárhoz való igazítása végső soron nem tekinthető önkényesnek vagy indokolatlannak.
- 96 Harmadszor, azon jogi kritériumokból, amelyek alapján az igazságügyi miniszter a bírák feladatai ellátásának a rendes nyugdíjkorhatáron túli esetleges meghosszabbításáról határoz, az következik, hogy a meghosszabbítás megtagadása csak akkor fogadható el, ha azt az érintett bíró alacsony munkaterhe igazolja azon a bíróságon, ahol e bíró állást tölt be, valamint annak szükségessége, hogy ezt az állást egy másik, magasabb munkaterhet viselő bíróságra helyezték át. Az ilyen intézkedés jogszerű, tekintettel különösen arra, hogy kivételes körülményektől eltekintve a bírákat a beleegyezésük nélkül lehetetlen egy másik bíróságra áthelyezni.

97 Mindenesetre megalapozatlan az a félelem, hogy az aktív bírák egy hat és tizenkét hónap közötti időszak alatt hajlanának arra, hogy a végrehajtó hatalom számára kedvező módon döntsenek a feladataik ellátásának esetleges meghosszabbítására vonatkozó határozattal kapcsolatos bizonytalanság miatt. Téves ugyanis azt hinni, hogy valamely bíró, miután számos éven át ülésezett, nyomás alá kerülne a feladatai ellátásának néhány további évvel való meghosszabbításának esetleges elmaradásával összefüggésben. Végző soron a bírák függetlenségének biztosítása nem feltétlenül foglalja magában a végrehajtó és igazságügyi hatalom közötti kapcsolat teljes hiányát. Ily módon az Európai Unió Bírósága valamely bírójának megbízatásának megújítása szintén az érintett saját tagállama kormányának értékelésétől függ.

A Bíróság álláspontja

– *Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének alkalmazhatóságáról és hatályáról*

- 98 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az EUSZ 2. cikkben kimondott jogállamiság értéket pontosabban megfogalmazó EUSZ 19. cikk értelmében a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint a jogalanyok bírói védelmét, ami az uniós jog alapján illeti meg őket (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 47. pont).
- 99 Ennek címén, és amint azt az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése előírja, a tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a jogalanyok hatékony bírói jogvédelemhez való joga tiszteletben tartásának biztosításához szükségesek. A tagállamok kötelesek tehát olyan jogorvoslati és eljárási rendszert kialakítani, amely lehetővé teszi a hatékony bírósági felülvizsgálatot az említett területeken (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 48. pont).
- 100 A jogalanyok uniós jogból eredő jogai hatékony bírói védelmének elve ugyanis, amelyre az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése utal, a tagállamok közös alkotmányos hagyományain nyugvó uniós jogi alapelv, amelyet rögzít a Rómában 1950. november 4-én aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. és 13. cikke, és amelyet jelenleg a Charta 47. cikke is megerősít (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 49. pont).
- 101 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének tárgyi hatályával kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés „az uniós jog által szabályozott területekre” vonatkozik, függetlenül attól a helyzettől, amelyben e jogot a tagállamok a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében végrehajtják (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 29. pont; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 50. pont).
- 102 Egyébiránt, noha – amint arra a Lengyel Köztársaság emlékeztet – a tagállamok igazságszolgáltatási szervezete ez utóbbiak hatáskörébe tartozik, e hatáskör gyakorlása során a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós jogból és különösen az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő kötelezettségeiket (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses

ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 40. pont; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 103 E tekintetben az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében minden tagállamnak biztosítani kell többek között, hogy jogorvoslati rendszerében, az uniós jog által szabályozott területeken az uniós jog értelmében vett „bíróságnak” minősülő fórumok, amelyek ilyen minőségükben az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekben döntést hozhatnak, teljesítik a hatékony bírói jogvédelem követelményeit (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 104 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a lengyel rendes bíróságok e minőségükben az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekről határozhatnak, és az uniós jog szerinti „bíróságokként” az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „uniós jog által szabályozott területeken” a lengyel jogorvoslati rendszerbe tartoznak, így e bíróságoknak teljesíteniük kell a hatékony bírói jogvédelem követelményeit.
- 105 Márpedig annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen rendes bíróságok maguk ilyen védelmet nyújtsanak, alapvető fontosságú e szervek függetlenségének védelme, amint azt a Charta 47. cikkének második bekezdése is megerősíti, amely a „független” bírósághoz való hozzáférést a hatékony jogorvoslatihoz való alapvető jog egyik követelményeként említi (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:531, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 57. pont).
- 106 A bíróságok függetlenségére vonatkozó e követelmény – amely a bírói hivatás velejárója – a hatékony bírói jogvédelemhez való jog és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényegéből következik, amely döntő jelentőségű a jogalanyok uniós jogból eredő valamennyi joga védelmének biztosítása és a tagállamok EUSZ 2. cikkben felsorolt közös értékeinek, különösen pedig a jogállamiság értékének a megőrzése szempontjából (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 48. és 63. pont; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 58. pont).
- 107 A fentiekre tekintettel a Bizottság által a keresetében megfogalmazott második kifogás által érintett nemzeti szabályok vizsgálhatók az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szempontjából, ezért meg kell vizsgálni, hogy a Lengyel Köztársaság megsértette-e ezt a rendelkezést, ahogyan azt ezen intézmény állítja.

– A kifogásról

- 108 Emlékeztetni kell arra, hogy a bíróságok függetlenségére vonatkozó követelmény, amelynek tiszteletben tartását a tagállamoknak az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében biztosítaniuk kell, azon nemzeti bíróságok tekintetében, amelyeknek – a lengyel rendes bíróságokhoz hasonlóan – az uniós jog értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos kérdésekről kell határozniuk, két szempontot foglal magában (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 71. pont).
- 109 Az első – külső – szempont azt követeli meg, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét, anélkül hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és anélkül, hogy bárhonnán utasításokat kapna, így védett az olyan külső

beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és határozataikat befolyásolhatja (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juízes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 72. pont).

- 110 Ami a második – belső – szempontot illeti, amely a pártatlanság fogalmával áll összefüggésben, és arra vonatkozik, hogy egyenlő távolságot kell tartani a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő érdekeitől. E szempont megköveteli az objektivitás tiszteletben tartását, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality ítélet [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai], C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 73. pont).
- 111 Ezek a függetlenségi és pártatlansági garanciák olyan szabályok meglétét igénylik – különösen ami a fórum összetételét, a kinevezést, a megbízatás időtartamát, valamint az elfoglaltsági okokat, a kizárási okokat és a tagok elmozdítását illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett fórum külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 74. pont).
- 112 Ahogyan az az állandó ítélkezési gyakorlatból is következik, a bírák bármely külső beavatkozással vagy nyomással szembeni nélkülözhetetlen szabadsága megkövetel bizonyos olyan megfelelő garanciákat, mint az elmozdíthatatlanság, amelyek az ítélethozatal feladatával megbízott személyek védelmére szolgálnak (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 75. pont).
- 113 Az elmozdíthatatlanság elve megköveteli többek között, hogy a bírák hivatalban maradhassanak mindaddig, amíg nem érik el a kötelező nyugdíjkorhatárt, vagy a megbízatásuk lejártáig, ha az határozott időre szól. Ezen, nem teljesen abszolút jellegű elv alól kizárólag akkor lehet kivételt tenni, ha jogszerű és kényszerítő indokok igazolják, tiszteletben tartva az arányosság elvét. Így általánosan elfogadott, hogy a bírák megfelelő eljárások tiszteletben tartása mellett visszahívhatók, ha nem képesek feladataik folytatására alkalmatlanság vagy súlyos kötelezettségszegés miatt (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 76. pont).
- 114 Ez utóbbi tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából konkrétan az következik, hogy a függetlenség követelménye feltételezi, hogy az ítélethozatal feladatával megbízott személyekre vonatkozó fegyelmi felelősségi rendszer, és így az esetleges visszahívásuk tartalmazza az ahhoz szükséges garanciákat, hogy elkerülhető legyen annak veszélye, hogy ezt a rendszert a bírósági határozatok tartalmának politikai felülvizsgálatát szolgáló rendszerként alkalmazzák. Így az olyan szabályok megalkotása, amelyek egyaránt meghatározzák – többek között – a fegyelmi vétségnek minősülő magatartásokat és a konkrétan alkalmazandó szankciókat, illetve amelyek egy független fórum olyan eljárását írják elő, amely maradéktalanul biztosítja a Charta 47. és 48. cikkében rögzített jogokat, különösen a védelemhez való jogot, és amely biztosítja a fegyelmi testület határozatainak bíróság előtti megtámadhatóságát, az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzéséhez elengedhetetlen garanciáknak minősülnek (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 77. pont).

- 115 Figyelemmel az elmozdíthatatlanság elvének döntő jelentőségére, az ezen elv alóli kivétel csak akkor engedhető meg, ha jogszerű céllal igazolt és e céllal arányos, valamint ha a jogalanyokban nem vet fel jogos kétségeket az érintett bíróság külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegessége tekintetében (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 79. pont).
- 116 A jelen ügyben, és ahogyan azt a Bizottság mind írásbeli beadványaiban, mind a tárgyalás során pontosította, ezen intézmény második kifogásával nem önmagában a lengyel rendes bíróságok bírái nyugdíjkorhatárának csökkentésére irányuló intézkedést kívánja kifogásolni. Ez a kifogás ugyanis lényegében az ezen intézkedést kísérő mechanizmusra vonatkozik, amelynek értelmében az igazságügyi minisztert felhatalmazzák arra, hogy engedélyezze az említett bíróságok bírái számára az aktív bírói szolgálat meghosszabbítását az ilyen módon csökkentett nyugdíjkorhatár betöltését követően. A Bizottság szerint e mechanizmus a sajátosságaira tekintettel sérti az érintett bírák függetlenségét, mivel nem teszi lehetővé annak biztosítását, hogy e bírák teljesen autonóm módon gyakorolják feladatköreiket, védve a külső beavatkozással vagy nyomásgyakorlással szemben. Ezenkívül az említett intézkedés és az említett mechanizmus kombinációja sérti az érintettek elmozdíthatatlanságát.
- 117 E tekintetben mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság által ekképpen kifogásolt mechanizmus nem a jelöltek bírósági feladatok ellátására való kinevezésére vonatkozó eljárással, hanem azon lehetőséggel kapcsolatos, hogy a hivatalban lévő és e feladatok ellátásához tartozó garanciákban ekképpen részesülő bírák folytathassák e feladatok ellátását a rendes nyugdíjkorhatáron túl is, és hogy e mechanizmus ezért e bírák pályafutásának lefolyásával és lezárultával kapcsolatos feltételekre vonatkozik (lásd analógia útján: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 109. pont).
- 118 Egyébiránt kizárólag a tagállamok dönthetnek arról, hogy engedélyezik-e a bírói feladatok ellátásának a rendes nyugdíjkorhatáron túli ilyen meghosszabbítását, ugyanakkor, ha ilyen mechanizmus mellett döntenek, gondoskodniuk kell arról, hogy az ilyen meghosszabbításra vonatkozó feltételek és részletes szabályok ne veszélyeztethessék a bírói függetlenség elvét (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 110. pont).
- 119 Ami annak a jelen ítélet 109–111. pontjában felidézett szükségességét illeti, hogy biztosítva legyen a bíróságok számára, hogy teljesen autonóm módon gyakorolják feladatköreiket, tiszteletben tartva az objektivitást, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során semmilyen más érdek ne érvényesüljön, valamint védettek legyenek az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjaik határozathozatalának függetlenségét, és határozataikat befolyásolhatja, nyilvánvalóan meg kell állapítani, hogy az a körülmény, hogy egy olyan szervet, mint az igazságügyi miniszter, arra hatalmaznak fel, hogy döntsön arról, engedélyezi-e, vagy sem, a bírói feladatok ellátásának a rendes nyugdíjkorhatáron túli esetleges meghosszabbítását, önmagában nem elegendő a bírói függetlenség elve megsértésének megállapításához. Mindazonáltal biztosítani kell, hogy az ilyen határozatok elfogadására vonatkozó érdemi feltételek és eljárási szabályok olyanok legyenek, hogy a jogalanyokban ne merüljön fel jogos kétség az érintett bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságát, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességét illetően (lásd analógia útján: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 111. pont).
- 120 E célból fontos többek között, hogy az említett feltételeket és szabályokat oly módon alakítsák ki, hogy e bírák mentesek legyenek minden olyan esetleges késztetéstől, hogy a függetlenségüket veszélyeztető külső beavatkozásnak vagy nyomásnak engedjenek. Az ilyen szabályoknak tehát különösen lehetővé kell tenniük az utasításokban megnyilvánuló közvetlen befolyás kizárását, és az olyan közvetett befolyás kizárását is, amely hatással lehet az érintett bírák határozataira (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 121 Márpedig a jelen ügyben azon feltételek és eljárási szabályok, amelyeknek a vitatott nemzeti rendelkezések a lengyel rendes bíróságok bírái feladatköre ellátásának az új nyugdíjkorhatár betöltését követő esetleges folytatását alárendelik, nem tesznek eleget az ilyen követelményeknek.
- 122 Először is meg kell állapítani, hogy a rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkének 1b. §-a előírja, hogy az igazságügyi miniszter dönthet bizonyos szempontok figyelembevételével arról, hogy engedélyezi-e a feladatkörök ellátásának ilyen folytatását. E szempontok azonban túl homályosak és nem ellenőrizhetők, és végeredményben – ahogyan azt a Lengyel Köztársaság a tárgyaláson elismerte – a miniszter határozatát nem köteles indokolni, különösen e szempontok alapján. Ezenkívül az ilyen döntéssel szemben nincs helye bírósági jogorvoslatnak (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 114. pont).
- 123 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy a rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkének 1. §-a értelmében a bírósági feladatkör ellátásának meghosszabbítása iránti kérelmet az érintett bírácoknak a rendes nyugdíjkorhatár betöltése előtt legkorábban tizenkét hónappal, legkésőbb pedig hat hónappal kell benyújtani. Egyébiránt, ahogyan arra a Bizottság írásbeli beadványaiban és a tárgyaláson hivatkozott, anélkül hogy azt a Lengyel Köztársaság vitatta volna, az említett rendelkezés nem ír elő az igazságügyi miniszter számára határidőt, amin belül ezzel kapcsolatban határoznia kell. E rendelkezés ugyanezen törvény 69. cikkének 1b. §-ával együttesen, amely előírja, hogy ha a bíró a feladatköre ellátásának meghosszabbítására irányuló eljárás befejezése előtt eléri a rendes nyugdíjkorhatárt, az említett eljárás befejezéséig hivatalban maradhat, olyan jellegű, hogy fenntartja az érintett bíró bizonytalan helyzetének időtartamát. A fentiekből az következik, hogy azon időtartam hossza, amelynek során a bírák ily módon az igazságügyi miniszter határozatára várnak azt követően, hogy feladatkörük ellátásának meghosszabbítását kérték, végső soron szintén ez utóbbi diszkrecionális jogkörébe tartozik.
- 124 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a jelen esetben az igazságügyi minisztert annak érdekében megillető jogkör, hogy engedélyezze, vagy sem, a lengyel rendes bíróságok bíráinak a feladatkörük ellátásának folytatását a nők esetében a 60. és 70. életévük között, valamint a férfiak esetében a 65. és 70. életévük között, jogos kétségeket ébreszt többek között a jogalanyokban az érintett bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságát, valamint az előttük esetlegesen ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességüket illetően (lásd analógia útján: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 118. pont).
- 125 Egyébiránt e jogkör sérti az elmozdíthatatlanság elvét is, amely a bírói függetlenség velejárója (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 96. pont).
- 126 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az említett jogkört az igazságügyi miniszternek egy olyan reform általánosabb összefüggésében biztosították, amely többek között a lengyel rendes bíróságok bírái rendes nyugdíjkorhatárának csökkentéséhez vezetett.
- 127 Először is, tekintettel többek között a szóban forgó reformmal kapcsolatos egyes előkészítő dokumentumokra, az előző pontban említett két intézkedés kombinációja jogos kétségeket kelthet a jogalanyokban azzal kapcsolatban, hogy az új rendszer valójában arra irányulhat, hogy lehetővé tegye az igazságügyi miniszter számára, hogy diszkrecionális jogkörben eljárva az újonnan meghatározott rendes nyugdíjkorhatár elérésekor eltávolítson bizonyos hivatalban lévő bírói csoportokat a lengyel rendes bíróságokról, miközben másokat hivatalban tart (lásd analógia útján: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 85. pont).

- 128 Másodszor hangsúlyozni kell, hogy a lengyel rendes bíróságok bírái igazságszolgáltatási feladatai ellátásának időtartama, amely így az igazságügyi miniszter pusztán diszkrecionális jogkörébe tartozik, jelentősnek minősül, mivel a női bírák pályafutása esetén az ilyen feladatok ellátásának utolsó tíz, férfi bírák pályafutása esetén pedig az ilyen feladatok ellátásának utolsó öt esztendejéről van szó.
- 129 Harmadszor emlékeztetni kell arra, hogy a rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkének 1b. §-a értelmében, ha a bíró a feladatköre ellátásának meghosszabbítására irányuló eljárás befejezése előtt eléri a rendes nyugdíjkorhatárt, az említett eljárás befejezéséig hivatalban maradhat. Ilyen esetben az igazságügyi miniszter esetleges elutasító határozata – amellyel kapcsolatban a jelen ítélet 123. pontja ezenkívül már nyomatékosította, hogy azt semmilyen határidő nem köti – tehát azt követően születik meg, hogy az érintett bírót e rendes nyugdíjkorhatáron túl – adott esetben viszonylag hosszú bizonytalansági időszak alatt – tisztségében tartották.
- 130 A jelen ítélet 126–129. pontjában kifejtett megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy mivel nem teljesülnek a jelen ítélet 113–115. pontjában felidézett követelmények, sérti az elmozdíthatatlanság elvét a rendes nyugdíjkorhatárnak a nők esetében 60 évre, a férfiak esetében 65 évre történő csökkentésére vonatkozó intézkedés, valamint a jelen ügyben az igazságügyi minisztert annak érdekében megillető diszkrecionális jogkör kombinációja, hogy engedélyezi vagy sem a lengyel rendes bíróságok bírái számára feladatkörük ellátásának folytatását a nők esetében a 60. és 70. életévük között, valamint a férfiak esetében a 65. és 70. életévük között.
- 131 Az előző pontban tett megállapítást nem érintik sem a Lengyel Köztársaság által hivatkozott azon körülmények, hogy azok a bírák, akik számára nem engedélyezték az említett feladatok ellátásának folytatását, megőrzik a bírói címet, vagy hogy nyugdíjazásukat követően is mentelmi jog és javadalmazás illeti meg őket, sem ugyanezen tagállam azon formális érve, amely szerint az érintett bírákat már nem illeti meg az elmozdíthatatlanság garanciája amiatt, hogy már elérték az új törvényes nyugdíjkorhatárt. E tekintetben végeredményben a jelen ítélet 129. pontjában már szerepel – ahogyan az a rendes bíróságokról szóló törvény 69. cikkének 1b. §-ából kitűnik –, hogy az igazságügyi miniszter arra vonatkozó határozata, hogy engedélyezi-e, vagy sem, az érintettek számára a bírói feladatok ellátásának a rendes nyugdíjkorhatáron túli meghosszabbítását, megszülethet olyan időpontban is, amikor a bírákat az új rendes nyugdíjkorhatár betöltésén túl tartották hivatalban.
- 132 Végezetül nem lehet helyt adni a Lengyel Köztársaság azon érvének, amelyet az így vitatott nemzeti rendelkezések és az Európai Unió Bírósága bírója megbízatásának esetleges megújításakor alkalmazandó eljárás közötti hasonlóságra alapít.
- 133 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy azon nemzeti bíraktól eltérően, akiket a törvényes nyugdíjkorhatár eléréséig neveznek ki, a Bíróság bíráinak kinevezése – amint azt az EUMSZ 253. cikk előírja – hatéves meghatározott időtartamra szól. Egyébiránt a távozó bíró ilyen tisztségbe való esetleges újabb kinevezése e cikk értelmében és e bírák eredeti kinevezéséhez hasonlóan megköveteli a tagállamok kormányainak az EUMSZ 255. cikk szerinti bizottság véleményét követő közös megegyezését (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 121. pont).
- 134 A Szerződésekben így meghatározott feltételek nem módosíthatják azon kötelezettségek tartalmát, amelyek a tagállamokat az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése alapján terhelik (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 122. pont).
- 135 A fentiek összességére tekintettel a Bizottságnak az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének megsértésére alapított második kifogásának helyt kell adni.

136 A Bizottság keresetének ezért teljes egészében helyt kell adni, így meg kell állapítani, hogy:

- egyrészt a Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 13. cikkének 1–3. pontjában eltérő nyugdíjkorhatárt állapított meg a lengyel rendes bíróságokon és a Sąd Najwyższy-n (legfelsőbb bíróság) bírói tisztséget betöltő nők, illetve férfiak, valamint a lengyel ügyészségen ügyészi tisztséget betöltő nők, illetve férfiak esetében – nem teljesítette az EUMSZ 157. cikkből, valamint a 2006/54 irányelv 5. cikkének a) pontjából és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontjából eredő kötelezettségeit,
- másrészt a Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a 2017. július 12-i módosító törvény 1. cikke 26. pontjának b) és c) alpontja alapján felhatalmazta az igazságügyi minisztert arra, hogy diszkrecionális jogkörben döntsön a lengyel rendes bíróságok bírái feladatkörük ellátásának az említett törvény 13. cikkének 1. pontjával csökkentett új nyugdíjkorhatáron túli folytatásának engedélyezéséről – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

137 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Lengyel Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a 2017. július 12-i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény és bizonyos más törvények módosításáról szóló törvény) 13. cikkének 1–3. pontjában eltérő nyugdíjkorhatárt állapított meg a lengyel rendes bíróságokon és a Sąd Najwyższy-n (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) bírói tisztséget betöltő nők, illetve férfiak, valamint a lengyel ügyészségen ügyészi tisztséget betöltő nők, illetve férfiak esetében – nem teljesítette az EUMSZ 157. cikkből, valamint a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkének a) pontjából és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontjából eredő kötelezettségeit.
- 2) A Lengyel Köztársaság – azáltal, hogy a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény és bizonyos más törvények módosításáról szóló 2017. július 12-i törvény 1. cikke 26. pontjának b) és c) alpontja alapján felhatalmazta az igazságügyi minisztert (Lengyelország) arra, hogy diszkrecionális jogkörben döntsön a lengyel rendes bíróságok bírái feladatkörük ellátásának az említett törvény 13. cikkének 1. pontjával csökkentett új nyugdíjkorhatáron túli folytatásának engedélyezéséről – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő kötelezettségeit.
- 3) A Bíróság a Lengyel Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások